

ДОСЛІДЖЕННЯ ЧИННИКІВ ВПЛИВУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЛАНЦЮГА ПОСТАЧАННЯ

Чумаченко Д. П., Сагайдак-Нікітюк Р. В.

**Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармацевції
Національного фармацевтичного університету Міністерства охорони
здоров'я України, м. Харків, Україна**

Вступ. Будь-який ланцюг постачання завжди функціонує в умовах невизначеності, при цьому на ухвалення рішення щодо його структури та безпосередньо на ефективність його функціонування здійснює позитивний або негативний вплив велика кількість чинників.

Мета дослідження. Метою дослідження є вивчення чинників впливу на ефективність функціонування фармацевтичного ланцюга постачання.

Методи дослідження: узагальнення, аналізу, синтезу.

Результати дослідження. Традиційно чинники впливу на ефективність функціонування ланцюга постачання поділяють на зовнішні та внутрішні.

Під зовнішніми чинниками впливу на ефективність функціонування фармацевтичного ланцюга постачання доцільно розуміти неконтрольовані учасниками фармацевтичного ланцюга постачання чинники, що впливають на рішення менеджерів, внутрішню структуру ланцюга постачання і процеси, які протікають у його учасників. Вплив чинників зовнішнього середовища доцільно систематизувати за двома підгрупами:

- чинники макрорівня (політичні, демографічні, соціокультурні, техніко-технологічні, організаційно-правові, географічні, науково-технічні, економічні, екологічні та енергозберігальні, політичні, державна політика, інституційні механізми);

- чинники мікрорівня (постачальники, споживачі, посередники, банки, інші зацікавлені організації).

Внутрішні чинники впливу на ефективність функціонування фармацевтичного ланцюга постачання являють собою чинники, які можуть контролюватися учасниками ланцюга постачання та безпосередньо впливають на їх функціонування [1-3]. Ці чинники доцільно згрупувати у такі підгрупи:

- структурні чинники – чинники, що описують кількість, розташування та виробничу потужність учасників фармацевтичного ланцюга постачання (виробничих фармацевтичних підприємств, транспортних організацій, фармацевтичних дистрибуторів та інших учасників фармацевтичного ланцюга постачання);

- комерційні чинники – чинники, пов'язані зі стратегіями учасників фармацевтичного ланцюга поставок та впливають на просування товарів;

- операційні чинники – чинники, що впливають на закупівельну (якість вхідного матеріального потоку, рівень його стандартизації, задоволеність постачальниками, довгострокові партнерські відносини з постачальниками тощо), виробничу (зміна принципів організації виробництва лікарських засобів, структура цілей виробничої системи тощо), транспортну (маршрут доставки та вид транспорту, система диспетчеризації та ін.), складську (використання складських площ, завантаженість підйомно-транспортного обладнання, система

комплектації замовлень, розміщення складської мережі, кількість складів та ін.), збутову (стратегія збуту, структура та параметри каналів розподілу, тип логістичних посередників тощо), зовнішньоекономічну (організація документообігу, специфікація товарно-матеріальних цінностей, умови поставок, система сертифікації тощо) логістику, логістику рециклінгу, логістику управління запасами (модель управління запасами, система контролю за запасами, система класифікації запасів та ін.);

- організаційно-управлінські чинники (організаційна структура управління, контролінг, форма управління, дерево цілей, аналіз ризиків логістичної системи тощо)

- інформаційні чинники (оперативність інформації, застосування інформаційних систем, EDI технології, KRP та WMS системи, інтернет-технології, RFID-системи, CASE, CALS, OLTP, OLAP-технології комп'ютеризація бізнес-процесів окремої логістичної системи та фармацевтичного ланцюга постачання в цілому, спосіб організації системи інформаційного забезпечення в окремій логістичній системі та фармацевтичному ланцюзі постачання в цілому);

- інтеграційні чинники (аутсорсинг, інтеграція бізнес-процесів, стратегічна кооперація учасників фармацевтичного ланцюга постачання, віртуальні підприємства тощо);

- інноваційні чинники (інноваційні проекти, розробка та впровадження нових технологій, методів, методик тощо).

Варто зазначити, що зовнішні чинники, які впливають на ефективність функціонування фармацевтичного ланцюга постачання, поєднують чинники прямого і непрямого впливу, а внутрішні – тверді та м'які чинники.

Тверді чинники доцільно розглядати як чинники, що можуть бути виміряні та мають фізичні параметри, м'які чинники не можна виміряти фізично, але вони мають велике значення для управління (наприклад, інформація, знання і кваліфікація кадрів, методи і системи організації різних процесів тощо).

Висновки. Вивчення та аналіз зазначених чинників дозволить визначити напрямки підвищення ефективності функціонування фармацевтичного ланцюга постачання, забезпечити високу гнучкість і конкурентоспроможність його учасників, покращити їх імідж, скоротити сукупні витрати, а також підвищити рівень задоволення споживачів.

Список використаної літератури

1. Пірус В. О. Зовнішні та внутрішні фактори впливу на інноваційний розвиток вищих навчальних закладів в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. Вип. 12, ч. 2. С. 90-93

2. Савіна Г. Г., Скібіна Т. І. Фактори зовнішнього та внутрішнього впливу на рівень ефективності управління підприємством комплексу комунальних послуг. *Ефективна економіка*. 2016. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5300>